

Förekomsten av *Euxoa vitta* Esp. i Sverige (Lep. Noctuidae)

Av HÅKAN ELMQUIST

Naturhistoriska Riksmuseet, S-104 05 Stockholm, Sweden

Abstract

ELMQUIST, H. On the occurrence of *Euxoa vitta* Esp. in Sweden (Lep. Noctuidae). — Ent. Tidskr. 96: 55—57, 1975.

Euxoa vitta Esp., a species whose occurrence in Sweden was previously called in question, has now been definitely recorded from this country, namely from the islands of Öland and

Gotland. On Gotland the species seems to be common in areas of the limestone heath called "alvar" in August—September.

The diagnostic characters of the species are given and a number of specimens of both sexes are represented with photographs.

Euxoa vitta Esp. omnämnes med stor tveksamhet såsom svensk art av Nordström i »Svenska Fjärilar». Sedan dess har arten varit utsluten ur nordiska artlistor, sannolikt beroende på att inga säkra beläggsexemplar funnits. Under de senaste åren har emellertid på Gotland tagits en *Euxoa*-art, som visat sig vara *vitta* (det. G. Ebert). Vid efterforskning i samlingarna har följande äldre fynd framkommit: 1 ex. Gtl, leg. J. Peyron, 4 ex. Gtl, aug. 1947, leg. I. Svensson, 3 ex. Öl, Böda, aug. 1954, leg. E. Tham samt 1 ex. Gtl, sept. 1958, leg. M. Ekström.

Artens vingteckning framgår av fotografierna på fig. 1—2. Framvingarna är rödbruna—skiffergrå med framkanten brett ljusgrå—grå till mitt över njurfläcken; tvär- linjer tydliga, den inre oftast kraftigt vågig; bakre diskribban, liksom ring- och njurfläckarna, med samma gråpudring som framkanten; tappfläcken mörk; våglinjen oftast tydlig, ibland med pilfläckar; bakvingar vit-

aktiga med mörkare ribbor och smalt mörk utkant (♂) eller till större delen gråbrun- aktiga (♀).

Bland svenska arter kan *vitta* förväxlas med *E. obelisca* Steph. och med vissa former av *E. tritici* L. Från *obelisca* skiljer den sig genom varmare grundfärg på framvingarna, större tappfläck, kraftigare vågig inre tvär- linje samt genom att fältet mellan yttre tvär- linjen och våglinjen oftast är ljusare än den övriga vingen. Från *tritici* avviker den främst genom större vingbredd samt ljusare bakvingar.

Genitalierna uppvisar hos *vitta*, lika litet som hos övriga *Euxoa*-arter, några artspeci- fika karaktärer. De har därför inte avbil- dats här.

På Gotland synes *vitta* förekomma allmänt på alvarmark (fig. 3) i augusti—september. Dess huvudsakliga utbredning i övrigt är Syd- och Östeuropa till mellersta Asien med lokala förekomster i Mellaneuropa. Arten

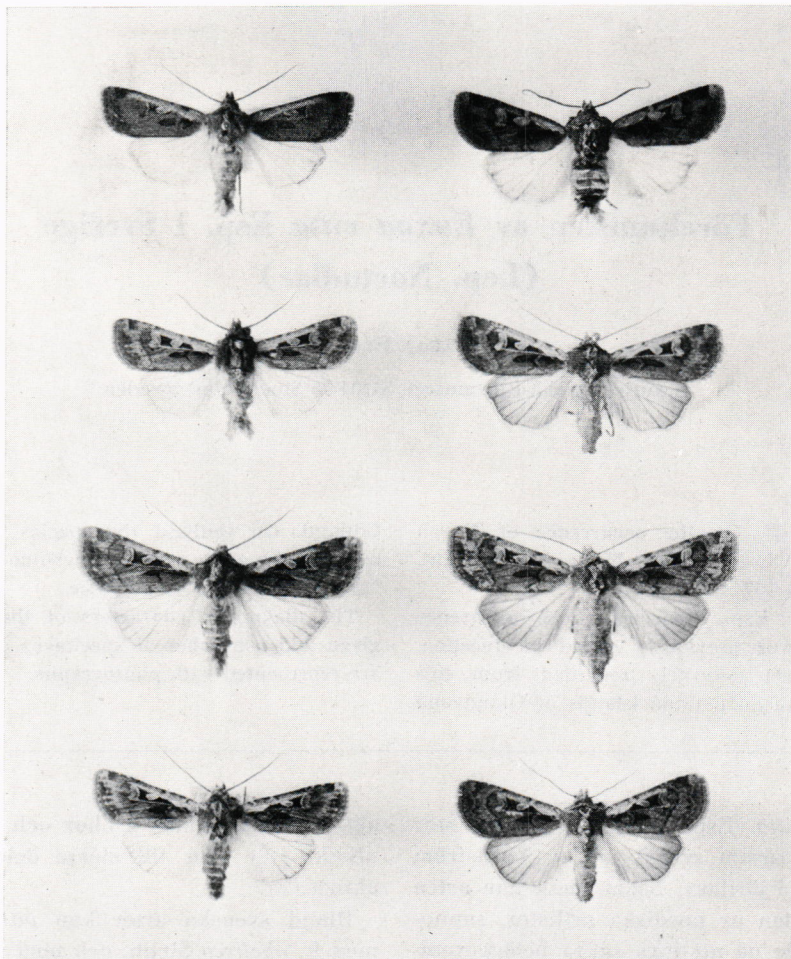

Fig. 1. *Euxoa vitta* Esp. Specimens from Gotland, Sweden. — Link column: 4 ♂. Right column: 1 ♂ (on top) and 3 ♀. Nat. size. Photo Ch. Hammar.

anträffas i stäppområden och i bergstrakter med kalkgrund i juni—september (Kostrowicki 1959: 55).

Ett stort tack riktas till följande personer och institutioner för välvilligt lämnad hjälp: Dr. Günter Ebert, Karlsruhe, Dr. András Vojnits, Budapest, Dr. Ivo Novák, Prag, Jägmästare Ingvar Svensson, Kristianstad, Fil. lic. Per Douwes, Lund, Hans Hellberg, Stockholm, British Museum (Natural History), London samt Naturhistoriska Riksmuseet, Stockholm.

Ent. Tidskr. 96 · 1975 · 1-2

Litteratur

- ESPER, E. 1786. Die Schmetterlinge in Abbildungen nach der Natur mit Beschreibungen, T. 4, Bd. 2, 1. Erlangen. 373—698, Taf. 126—178.
- KOSTROWICKI, A. S. 1959. Motyle, Sówki (Lepidoptera, Noctuidae), podrodziny Agrotinae, Melicleptriinae. — *Klucze Oznac. Owad. Pol.* 27, 53 b. Warszawa. 1—146.
- NORDSTRÖM, F. & WAHLGREN, E. 1935—41. Sven-

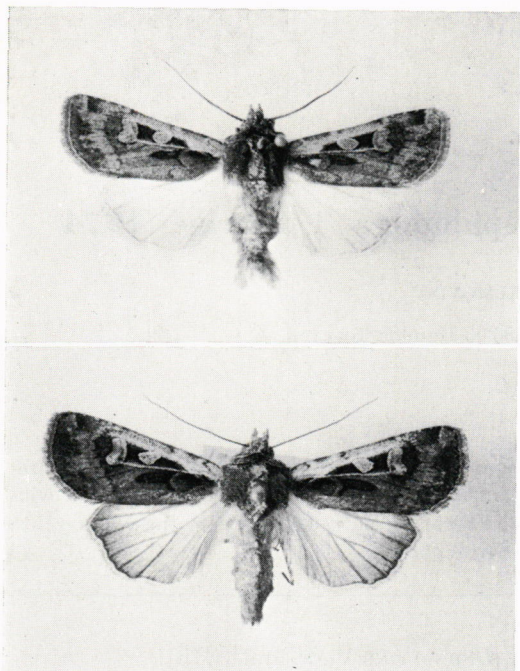

Fig. 2. *Euxoa vitta* Esp. from Gotland, Sweden.
— ♂ (above) and ♀. $\times 1.6$. Photo Ch. Hammar.

Fig. 3. Habitat of *Euxoa vitta* Esp. in Gotland, Hørsne; "alvar" partially covered with juniper scrubs. Photo H. Hellberg.

ska fjärilar. Stockholm (Nord. Familjebok).
I—IV, 1—86, 1—354, pl. 1—50.

SEITZ, A. 1914. Die Gross-Schmetterlinge der
Erde, Abt. 1, Bd. 3. Stuttgart. I—IV, 1—512;
I—IV, Taf. 1—75.
— 1938. Op. cit., Supplement. I—VI, 1—332, Taf.
1—26.